

Universitat
Autònoma
de Barcelona Facultat de Dret

DRET DE LA PROTECCIÓ SOCIAL

Professor: Ricard Esteban Legarreta
Grups: 1 i 61

I. FORMACIÓ HISTÒRICA I CONFIGURACIÓ

LLIÇÓ 1. FORMACIÓ HISTÒRICA I CONFIGURACIÓ

1. Els riscos socials i la protecció dels estats de necessitat.
  - 1.1. Tècniques inespecífiques: estalvi, beneficència i assegurança privada.
  - 1.2. Tècniques específiques de protecció: mutualisme obrer, assegurances socials obligatòries i Seguretat Social.
2. Antecedents normatius: de les assegurances socials a la Seguretat Social.
3. Concepte de sistema de Seguretat Social i la seva inclusió dins el conjunt de la Protecció Social.

II. SISTEMA ESPANYOL DE LA SEGURETAT SOCIAL

LLIÇÓ 2. ORDENACIÓ JURÍDICA DEL SISTEMA DE LA SEGURETAT SOCIAL

1. Ordenació jurídica del sistema de la Seguretat Social.
  - 1.1. Reconeixement constitucional de la Seguretat Social i el seu desenvolupament legal i reglamentari.
  - 1.2. Concepte de Dret de la Seguretat Social i els seus principis informadors.
  - 1.3. Reforma de la Seguretat Social.
2. Potestat legislativa de les Comunitats Autònomes en matèria de Seguretat Social.
3. Internacionalització del Dret de la Seguretat Social.
  - 3.1. Normes internes del contingut internacional.
  - 3.2. Normes comunitàries.
  - 3.3. Convenis internacionals.

LLIÇÓ 3. CONFIGURACIÓ DELS SISTEMA ESPANYOL DE LA SEGURETAT SOCIAL

1. Àmbit subjectiu del sistema de la Seguretat Social .
  - 1.1. Criteris delimitadors de l'àmbit subjectiu
  - 1.2. Àmbil subjectiu del nivell contributiu
  - 1.3. Àmbit subjectiu del nivell no contributiu.
2. Nivells del sistema de la Seguretat Social.
  - 2.1. Nivell contributiu.
  - 2.2. Nivell no contributiu.
3. Estructura del nivell contributiu de la Seguretat Social.
  - 3.1. Règim General.
  - 3.2. Regímens especials. Sistemes especials.
4. Acció protectora del sistema de la Seguretat Social.
  - 4.1. Aspectes generals de l'acció protectora.
  - 4.2. Acció protectora bàsica: situacions protegides i prestacions.

4.3. Acció protectora complementària: Serveis Socials, Assistència Social i millores voluntàries.

LLIÇÓ 4. FINANÇAMENT I GESTIÓ DE LA SEURETAT SOCIAL

1. Finançament de la Seguretat Social.

1.1. Plantejament: models de finançament dels sistemes de Seguretat Social.

1.2. Els principis vinculats al finançament: caixa única, separació de fonts i contributivitat

1.3. Fonts de finançament i mecanismes de reequilibri financer

1.4. Finançament del nivell no contributiu de la Seguretat Social

1.5. Finançament del nivell contributiu de la Seguretat Social.

2. Gestió de la Seguretat Social.

2.1. Aspectes jurídics de la gestió de la Seguretat Social.

2.2. Entitats Gestores i Serveis comuns.

2.3. Entitats col·laboradores: mútues d'accidents de treball i empreses.

2.4. Comunitats Autònomes i gestió de la Seguretat Social.

III. RÈGIM GENERAL DE LA SEURETAT SOCIAL

LLIÇÓ 5. ÀMBIT SUBJECTIU I ACTES D'ENQUADRAMENT

1. Àmbit subjectiu del Règim General de la Seguretat Social.

1.1. Inclusions.

1.2. Exclusions.

2. Inscripció d'empreses.

2.1. Concepte.

2.2. Subjectes.

2.3. Objecte.

3. Afiliació de treballadors. Altes i baixes.

3.1. Concepte.

3.2. Subjectes: afiliant, afiliat i afiliador.

3.3. Objecte: afiliació, altes i baixes.

4. Cotització a la Seguretat Social.

4.1. Concepte.

4.2. Subjectes: obligats, responsable i perceptor.

4.3. Objecte: les quotes i la seva determinació, conceptes pels quals es cotitza, bases i tipus de cotització.

4.4. Supòsits especials de cotització.

4.5. Recaptació. Aplaçament i fraccionament.

LLIÇÓ 6. FET CAUSANT I ACCIÓ PROTECTORA

1. Fets causants.

1.1. Concepte.

1.2. Classes i classificació: fets comuns i fets professionals.

2. Fets professionals: accident de treball i malaltia professional.
  - 2.1. Concepte.
  - 2.2. Nexes causals.
  - 2.3. Responsabilitats empresarials : especial referència al recàrrec de prestacions i a les indemnitzacions a càrrec de l'empleador.

3. Fets causants comuns: accident comú, malaltia comuna, maternitat i altres.

4. Acció protectora.
  - 4.1. Situacions de necessitat protegida (remissió)
  - 4.2. Règim general de les prestacions:
    - A) Modalitats (remissió)
    - B) Sistemes de determinació de prestacions: base, tipus i quantitats a tant alçat.
    - C) Requisits d'accés : període de carència i situació d'alta.
    - D) Responsabilitats empresarials en matèria de prestacions.
    - E) Responsabilitats per infraccions administratives.

LLIÇÓ 7. ACCIÓ PROTECTORA (I): ALTERACIÓ DE LA SALUT, INCAPACITATS LABORALS I MATERNITAT

1. Alteració de la salut.
  - 1.1. Concepte i configuració.
  - 1.2. Subjectes beneficiaris. Requisits.
  - 1.3. Prestacions: assistència sanitària i altres prestacions.
  - 1.4. Gestió i dinàmica de les prestacions.

2. Incapacitat temporal per al treball.
  - 2.1. Concepte.
  - 2.2. Subjectes beneficiaris: Requisits.
  - 2.3. Prestacions. Especial consideració del subsidi per incapacitat temporal.
  - 2.4. Gestió i dinàmica de les prestacions.

3. Maternitat. i risc durant l'embaràs.
  - 3.1. Concepte.
  - 3.2. Subjectes beneficiaris. Requisits.
  - 3.3. Prestacions. Especial consideració del subsidi per maternitat.
  - 3.4. Gestió i dinàmica de les prestacions.
  - 3.5. Prestació per risc durant l'embaràs.

4. Incapacitat permanent.
  - 4.1. Concepte.
  - 4.2. Graus.
  - 4.3. Subjectes beneficiaris. Requisits.
  - 4.4. Prestacions. Especial consideració de les prestacions dineràries.
  - 4.5. Gestió i dinàmica de les prestacions.

5. Lesions permanents no invalidants.

LLIÇÓ 8. ACCIÓ PROTECTORA (II): JUBILACIÓ I MORT I SUPERVIVÈNCIA

1. Jubilació.

1.1. Concepte.

1.2. Subjectes beneficiaris. Requisits.

1.3. Prestacions. Especial consideració de la pensió de jubilació.

1.4. Gestió i dinàmica de les prestacions.

1.5. Supòsits especials de jubilació anticipada.

2. Mort i supervivència.

2.1. Concepte i situacions protegides.

2.2. Subjecte causant i fet causant. Requisits.

2.3. Subjectes beneficiaris. Requisits.

2.4. Prestacions. Especial consideració de les pensions de viduïtat i orfenesa i altres prestacions dineràries.

2.5. Gestió i dinàmica de les prestacions.

LLIÇÓ 9. ACCIÓ PROTECTORA (III): PROTECCIÓ DE LA FAMÍLIA I DESOCUPACIÓ

1. Protecció de la família.

1.1. Configuració i supòsits protegits.

1.2. Subjecte beneficiari. Requisits.

1.3. Prestacions: prestació no econòmica i prestacions econòmiques.

1.4. Gestió i dinàmica de les prestacions.

1.5. Procés de confluència dels nivells contributius i no contributius de les prestacions per protecció de la família.

2. Desocupació.

2.1. Concepte.

2.2. Supòsits generals i especials.

2.3. Subjectes beneficiaris. Requisits.

2.4. Prestacions. Nivell contributiu, nivell assistencial i renda activa d'inserció.

2.5. Gestió dinàmica de les prestacions.

IV. REGÍMENS ESPECIALS I SISTEMES ESPECIALS DE LA SEGURETAT SOCIAL.

LLIÇÓ 10. RÈGIMS ESPECIALS I SISTEMES ESPECIALS DE LA SEGURETAT SOCIAL

1. Règims especials.

1.1. Concepte.

1.2. Tipologia.

2. Regulació jurídica dels regímens especials: subjectes protegits, financiació, acció protectora, gestió i dinàmica de les prestacions.

2.1. Règim especial agrari.

2.2. Règim especial de treballadors autònoms.

2.3. Règim especial dels treballadors del mar.

2.4. Règim especial dels treballadors de la llar familiar.

2.5. Règim especial dels funcionaris públics.

2.6. Altres regímens especials.

3. Sistemes especials.
- 3.1. Concepte i supòsits.
- 3.2. Regulació jurídica.

V. NIVELL NO CONTRIBUTIU DE LA SEGURETAT SOCIAL (INVALIDESA I JUBILACIÓ)

LLIÇÓ 11. PRESTACIONS NO CONTRIBUTIVES

1. Caracterització general del nivell no contributiu.
  - 1.1. Seguretat Social i prestacions no contributives: Protecció Social.
  - 1.2. Marc constitucional i legal de les prestacions no contributives.
2. Supòsits protegits i prestacions.
  - 2.1. Configuració dels supòsits: invalidesa, jubilació, protecció econòmica per fill/ s al seu càrrec (remissió) .
  - 2.2. Pensions.
3. Pensió no contributiva d'invalidesa.
  - 3.1. Concepte.
  - 3.2. Subjectes beneficiaris. Requisits.
  - 3.3. Quantia.
  - 3.4. Gestió i dinàmica de la pensió.
4. Pensió no contributiva de jubilació.
  - 4.1. Concepte.
  - 4.2. Subjectes beneficiaris. Requisits.
  - 4.3. Quantia.
  - 4.4. Gestió i dinàmica de la pensió.
5. Prestacions econòmiques familiars (remissió).

VI ASSISTÈNCIA SOCIAL CATALANA

LLIÇÓ 11. PRESTACIONS ASSISTENCIALS AUTONÒMIQUES.

- 1.- L'Assistència Social externa a la Seguretat Social
  - 1.1. Competències autonòmiques en matèria d'Assistència Social.
  - 1.2. Característiques tècniques de l'assistència social: visió evolutiva.
- 2.- Prestacions catalanes d'assistència social
  - 2.1.- Prestacions complementàries de viduïtat.
  - 2.2.- Prestacions per fill a càrrec menor de 3 anys.
  - 2.3.- Renda mínima d'inserció.
  - 2.4.- Protecció de les situacions de dependència.

ANNEX BIBLIOGRÀFIC

Manuais bàsics:

- ALONSO OLEA, M. i TORTUERO PLAZA, J.L.: *Instituciones de Seguridad Social*, Madrid, civitas, darrera edició.
- BLASCO LAHOZ, F.; LÓPEZ GANDÍA, J. i MOMPALER CARRASCO, M^a.A.: *Curso de Seguridad Social*, València, Tirant lo Blanch, darrera edició.
- DE LA VILLA GIL, L.E. (director): *Derecho de la Seguridad Social*, València, Tirant lo Blanch, darrera edició.
- RODRÍGUEZ RAMOS, M^a.J.; GORELLI HERNÁNDEZ, J. i VÍLCHEZ PORRAS, M.: *Sistema de Seguridad Social*, Madrid, Tecnos, darrera edició.

Materials complementaris:

- ALARCÓN CARACUEL, M.R. i GONZÁLEZ ORTEGA, S.: *Compendio de Seguridad Social*, Madrid, Tecnos, 1991.
- ALMANSA PASTOR, J.M.: *Derecho de la Seguridad Social*, Madrid, 1991.
- ALONSO SECO, J.M^a. i GONZALO GONZÁLEZ, B.: *La Asistencia Social y los Servicios Sociales en España*, Madrid, BOE, darrera edició.
- DIVERSOS AUTORS: *Historia de la acción social pública en España. Beneficencia i previsión*. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, 1990.
- LÓPEZ LÓPEZ, J.: (Directora): *Seguridad Social y Asistencia Social: temas de actualidad*, Madrid, Marcial Pons, 1996.

Universitat
Autònoma
de Barcelona **Facultat de Dret**